

İnsan ve Toplum Bilimleri Akademi Dergisi

inTOBA

Journal of Humanities and Social Sciences Academy

Uluslararası Hakemli Dergi / International Peer-Reviewed Journal

ISSN: 2791-6766

CİLT / VOLUME 1

SAYI / ISSUE 1

HAZİRAN / JUNE 2021

İnsan ve Toplum Bilimleri Akademi Dergisi
inTOBA
Journal of Humanities and Social Sciences Academy

İntOBA

İnsan ve Toplum Bilimleri Akademisi Dergisi

CİLT 1, SAYI 1 - HAZİRAN 2021
VOLUME 1, ISSUE 1 - JUNE 2021

Screened by

Yayın Dili / Publication Language
Türkçe / English

Editör / Editor

Dr. Öğr. Üyesi Doğan GÜN
Mersin Üniversitesi - Türkiye

Yardımcı Editör / Assistant Editor

Dr. Öğr. Üyesi Mehtap ERGENOĞLU
Mersin Üniversitesi - Türkiye

İngilizce Dil Editörü / English Language Editor

Öğr. Zeynep SAV

Yayıncı / Publisher

M.Nuri ŞANDA

İletişim / Contact

www.intoba.org / intobadergisi@gmail.com

Uyarı 1. Bu dergide yer alan makalelerdeki görüşler, bu görüşlerden doğabilecek hukuki ve cezai sorumluluklar, varsa yazım eksiklikleri ve hataları makale sahiplerine ait olup **İntOBA - İnsan ve Toplum Bilimleri Akademisi Dergisi**'ni bağlamaz.

Uyarı 2. Dergide yayımlanan eserlerin **teelif hakları** yazarlarına aittir. Bu nedenle **İntOBA - İnsan ve Toplum Bilimleri Akademisi Dergisi** eserini yayımladığı yazara ücret ödemez. Yazardan izin alınmadan eserin çoğaltılması, basılması veya ticari amaçlar için kullanılması yasaktır. Lütfen yazar ile iletişime geçmek için iletişim bilgilerinin yer aldığı eserin ilk sayfasına bakınız.

Doğan GÜN

inTOBA

JHSSA

Dr. Öğr. Üyesi, Mersin Üniversitesi, Mersin / Türkiye

tarihcidogangun@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-0962-929X

EDİTÖRDEN

İnsan ve Toplum Bilimleri Akademi Dergisi - **inTOBA** adlı dergimizin ilk sayısını yayıma hazır hale getirmenin heyecan ve mutluluğu içerisindeyiz. Temel gayemiz özgün, nitelikli ve tercih edilen bir akademik dergiyi bilim dünyasının hizmetine sunmaktır.

Bu bağlamda **inTOBA**, ulusal ve uluslararası alanında saygın akademisyenlerden oluşmuş yayın kurulu ile özgün çalışmaları, dünya kamuoyuna belirlenen zaman dilimleri aralığında ulaştırmayı hedeflemektedir. Uluslararası bir dergi olarak dünya standartlarının yakalanması önceliğimizdir. Derginin yayın kalitesinin artırılması ve ulusal/uluslararası indekslere girmesi en önemli vizyonumuzu oluşturmaktadır.

Bir toplumun hafızasını oluşturan ve bünyesinin ayakta kalmasını sağlayan disiplinler arasında sosyal bilimler, dil, kültür, sanat ve eğitim bilimleri yer almaktadır. Toplum hafızası ne kadar dinamik ve sağlam olursa toplumların ilerleme ve aydınlanma süreçleri de o denli kolay gerçekleşir. Bu doğrultuda birinci sayımızda bilim, tarih, felsefe, sanat ve eğitim bilimleri makaleleriyle okuyucularımızla buluşuyoruz. Dergide yer alan makalelerin ana muhtevaları şu şekilde özetlenebilir.

Jyldyz Urmanbetova, “*Nomadic Culture as Archetype of Central Asian Culture*” başlıklı makalesinde,

“20. yüzyılda dünyanın ontolojik birliğinin yok edilmesiyle bağlantılı olarak, birçok felsefe kavramının yüksek statüsünü kaybettiği ve çok değişkenli anlamlar olarak görülmeye başlandığını ifade etmektedir. Ayrıca Orta Asya'nın (Kırgızistan) kırılmasında, kültür arketipleri fikrinin tekrar tekrar gündeme getirilmesi, arketiplere itiraz ve varlığın kayıp anlamını elde etmenin seçenekleri üzerinde durmaktadır.”

Ayhan Yalçın, “*İçel'de Keşli Yörükleri*” başlıklı makalesinde,

“16.Yüzyıldan itibaren Eski-il kazasında görülen Keşli Yörüklerinin, tahminen 17. Yüzyıl ortalarında İçel sancağına göç ettiğine, bu Yörüklerin Gülnar kazası Sariekinlik mahallinde, Silifke ve Tarsus kazalarında yaşadıklarına değinmektedir. Ayrıca Keşli Yörükleri hakkında özellikle 19. Yüzyılda temettuat defterlerinde ve hükümete sunulan raporlarda ayrıntılı bilgilerin bulunduğu belirtilmektedir.”

Mahmut Çıtırık ve Ali Taş, “*İlköğretimdeki Mevsimlik Gezici Tarım İşçisi Öğrencilerin Eğitim Yönetimine Olan Etkilerinin İncelenmesi (Şanlıurfa Örneği)*” başlıklı makalede,

“ilköğretimdeki mevsimlik gezici tarım işçisi öğrencilerin, eğitim yönetimine olan etkilerini incelemektedir. Nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni ile yapılan bu araştırmanın katılımcılarını amaçlı örneklem yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örneklem yoluyla seçilen 44

eğitim yöneticisi oluşturmaktadır. Araştırmada, beş açık uçlu soru ve bu sorulara bağlı alt sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.”

Mehmet Nuri Şanda, *“Halep Vilayetinde Kayıt Altına Alınan Aşiretler (1909)”* başlıklı makalesinde,

“1909 yılında Halep vilayeti dâhilinde yaşamış olan aşiretler ve bu aşiretlerin hane/nüfus sayıları hakkında bilgiler vermektedir. Çalışma dört ana bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde araştırmanın ana muhtevası, yöntemi, problematiği ve önemi üzerinde durulmaktadır. İkinci bölümünde Halep vilayetinin konumu, nüfusu ve idari yapısına değinildikten sonra aşiretlerin genel durumu hakkında bilgiler verilmektedir. Üçüncü bölümünde 1909 yılında Halep vilayeti dâhilinde tespit edilen aşiretler, hane sayıları ve nüfusları açıklanmaktadır. Sonuç bölümünde ise araştırma sonucunda tespit edilen bulgular ve elde edilen sayısal veriler değerlendirilmektedir.”

Murat Sorgu, *“Türkiye Cumhuriyeti’nde Harf İnkılâbının Uygulanması Sürecinde Karşılaşılan Problemlere Yönelik Genel Bir Değerlendirme (1928-1958)”* başlıklı makalesinde,

“Tek Parti dönemi, Türk tarihinin modernleşme sürecinde önemli ve nihai bir noktayı teşkil etmektedir. Hatırlanacağı üzere, 19. Yüzyılda Osmanlı Devleti’nde yapılan reform çalışmaları, Cumhuriyet döneminde daha güçlü bir zeminde ve inkılâp istikametinde ilerlemiştir. Cumhuriyetin kurucuları, reformist olduklarından bu süreçte ideal bir düzene ulaşmak için köklü değişimlerin yolunu açmaktan imtina etmemişlerdir. Bu girişimlerin en önemlilerinden biri de Tek Parti döneminin sancılı ve zorlu girişimlerinden biri olan Harf İnkılabıdır. Bu çalışma Harf İnkılâbının uygulanma sürecinde gelişen sorunları analiz etmeye yönelik olmakla birlikte devrime yönelik olumlu ve olumsuz yaklaşımları arşiv belgeleri ışığında genel bir surette değerlendirmeyi amaçlamaktadır.”

Pınar Şanda, *“Okul Müdürlerinin Sosyal Zekâ Düzeyleri İle Öğretmenlerin İş Performanslarının İncelenmesi”* başlıklı makalesinde,

“Öğretmenlerin denetime ilişkin tutumları ile mesleki öğrenmeleri arasında anlamlı ilişki olup olmadığını incelemektedir. Araştırma nicel desenle yürütülen, *“İlişkisel Tarama Modeli”* esas alınarak yapılmıştır. Seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenen araştırma örneklemini 2018-2019 Eğitim Öğretim yılında Şanlıurfa ili Haliliye ilçesinde bulunan ilkokul ve ortaokullarda görev yapan toplam 200 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışmaya katılan 200 öğretmenin %53’ü (106) kadın, %47’si (94) ise erkektir.

Mehmet Ali Kaynar, *“Türkiye’de Yüksek Eğitim Düzeyinde Sanat Eğitimi Uygulamalarında Karşılaşılan Sorunlar”* başlıklı makalesinde,

“Sanat eğitimi ile bireylerin yaratıcılıkları ön plana çıkarılmakta, düşünme metotları geliştirilmekte ve her bireyin kişisel gelişimine paralel yönlendirmeler yapılabilmektedir. Sanat eğitimleri, eğitim ve öğretim hayatının neredeyse her kademesinde verilirken bu eğitim sırasında birtakım sorunlarla da karşılaşmaktadır. Bu araştırmada, yükseköğretim düzeyinde hizmet veren kurumların sanat eğitimi konusunda karşılaştıkları sorunlara yer verilmektedir.”

Bu güzel dergiyi bilim dünyasına kazandıran bütün yayın kuruluna, hakem heyetine ve yazarlara teşekkürü bir borç bilirim. Gelecek sayılarda buluşmak dileğiyle...

Dr. Öğr. Üyesi Doğan GÜN

İntOBA
İnsan ve Toplum Bilimleri Akademi Dergisi
Uluslararası Hakemli Dergi
CİLT 1, SAYI 1 - HAZİRAN 2021
ISSN: 2791-6766

JHSSA
Journal of Humanities and Social Sciences Academy
International Peer-Reviewed Journal
VOLUME 1, ISSUE 1 - JUNE 2021
ISSN: 2791-6766

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Martin STOKES
King's College London (Üniversitesi) – İngiltere

Prof. Dr. Amina SİLJAK-JESENKOVIĆ
Orijentalni institut Univerzitetu u Sarajevu – Bosna Hersek

Prof. Dr. Antonella MINELLI
Molise Üniversitesi – İtalya

Prof. Dr. Selahattin AVŞAROĞLU
Necmettin Erbakan Üniversitesi – Türkiye

Prof. Dr. Jyldyz URMANBETOVA
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi – Kırgızistan

Prof. Dr. Selahattin DÖĞÜŞ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi – Türkiye

Prof. Dr. Kulash MAMİROVA
Kazak Milli Kadın Öğretmen Yetiştirme Üniversitesi – Kazakistan

Prof. Dr. Sergiy KURBATOV
Kiev Ulusal Ekonomi Üniversitesi – Ukrayna

Prof. Dr. Kateryna G. MYKHAYLYOVA
Kharkiv Beşeri Bilimler Üniversitesi – Ukrayna

Prof. Dr. Rabije MURATI
Tetova Üniversitesi – Makedonya

Prof. Dr. Hana SALIU
Tetova Üniversitesi – Makedonya

Doç. Dr. Hasan YÜREK
Mersin Üniversitesi – Türkiye

Doç. Dr. Mirzana PAŠIĆ-KODRIĆ
Uluslararası Saraybosna Üniversitesi – Bosna Hersek

Doç. Dr. Seide KULİYEVA
Bakü Devlet Üniversitesi – Azerbaycan

Doç. Dr. Richárd SZÁNTÓ
Szeged Üniversitesi – Macaristan

Dr. Raziakhan ABDİEVA
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi – Kırgızistan

Dr. Ömer Faruk DEMİREL
Berlin Teknik Üniversitesi – Almanya

Dr. Anar FERECOV
Bakü Devlet Üniversitesi – Azerbaycan

Dr. Türkan TOPÇU
Uluslararası Saraybosna Üniversitesi – Bosna Hersek

Bu Sayının Hakemleri / Reviewers of the Issue

Prof. Dr. Selahattin DÖĞÜŞ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Prof. Dr. Rabije MURATI
Tetova Üniversitesi

Doç. Dr. Fahriye EMGİLİ
Mersin Üniversitesi

Doç. Dr. İbrahim ERDOĞDU
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa ÖZMUSUL
Harran Üniversitesi

Doç. Dr. Seide KULİYEVA
Bakü Devlet Üniversitesi

Doç. Dr. Samira VALİYEVA
Odlar Yurdu Üniversitesi

Doç. Dr. Khatıra AFANDİYEVA
Bakü Devlet Üniversitesi

Doç. Dr. İqbal AĞAYEV
Bakü Devlet Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Melike Bakar FINDIKÇI
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet GÖÇEN
Harran Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ali BÜYÜKPARMAKSIZ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Necmettin YAĞÇI
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Günel ALİYEVA-MAMEDOVA
Bakü Devlet Üniversitesi

Öğr. Zeynep SAV
Milli Eğitim Bakanlığı

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

- **Jyldyz URMANBETOVA**
NOMADIC CULTURE AS ARCHETYPE OF CENTRAL ASIAN CULTURE01-08
(Araştırma Makalesi / Research Paper)
- **Ayhan YALÇIN**
İÇEL'DE KEŞLİ YÖRÜKLERİ09-19
(Araştırma Makalesi / Research Paper)
- **Mahmut ÇITIRIK / Ali TAŞ**
İLKÖĞRETİMDEKİ MEVSİMLİK GEZİCİ TARIM İŞÇİSİ ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM YÖNETİMİNE OLAN ETKİLERİNİN İNCELENMESİ (ŞANLIURFA ÖRNEĞİ)20-37
(Araştırma Makalesi / Research Paper)
- **Mehmet Nuri ŞANDA**
HALEP VİLAYETİNDE KAYIT ALTINA ALINAN AŞİRETLER (1909)38-47
(Araştırma Makalesi / Research Paper)
- **Murat SORGU**
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NDE HARF İNKILÂBININ UYGULANMASI SÜRECİNDE KARŞILAŞILAN PROBLEMLERE YÖNELİK GENEL BİR DEĞERLENDİRME (1928-1958)48-63
(Araştırma Makalesi / Research Paper)
- **Pınar ŞANDA**
ÖĞRETMENLERİN DENETİME İLİŞKİN TUTUMLARI İLE MESLEKİ ÖĞRENMELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ64-83
(Araştırma Makalesi / Research Paper)
- **Mehmet Ali KAYNAR**
TÜRKİYE'DE YÜKSEK EĞİTİM DÜZEYİNDE SANAT EĞİTİMİ UYGULAMALARINDA KARŞILAŞILAN SORUNLAR84-93
(Araştırma Makalesi / Research Paper)